

Лемак К. Е.

студентка 1 курсу магістратури 1 групи
Інституту підготовки юридичних кадрів
для Служби безпеки України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В СФЕРІ НЕЗАКОННОЇ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНАМИ І ТКАНИНАМИ ЛЮДИНИ

Ключові слова: трансплантологія, корупція, незаконна трансплантація органів і тканин.

Анотація. У тезах розглянута проблема корупції у сфері трансплантації органами і тканинами людини. Досліджено основні причини корупції та шляхи їх уникнення.

Ключевые слова: трансплантология, коррупция, незаконная трансплантация органов и тканей.

Аннотация. В тезисах рассмотрена проблема коррупции в сфере трансплантации органов

и тканей человека. Исследованы основные причины коррупции и пути их предотвращения.

Keywords: transplantology, corruption, illicit organ and tissue transplantation.

Abstract. In these examined is solved problem of corruption in the field of transplantation by human organs and tissues. The main causes of corruption and ways to avoid them are investigated.

Актуальність теми. Сьогодні важливим є вирішення питання, щодо незаконної трансплантації органів і тканин людини, оскільки Україна посідає останнє місце в сфері трансплантології серед інших держав. На жаль, наразі не існує інших методів для того щоб врятувати життя осіб, тому дуже важливим є дослідити та з'ясувати всі причини та способи протидії корупції в даній сфері. Слід також зазначити, що однією з складових корупції в даній сфері є зловживання спеціальними суб'єктами нормами, що передбачені законодавством, які призводять до суспільно небезпечних наслідків.

Світова потреба складає близько одного мільйона клінічних трансплантацій нирки, серця, печінки, не включаючи інших органів. Відображення клінічної ефективності такого методу лікування є показники річного виживання. В передових клініках, цей показник складає для нирок: 90-95 %; серця – 85%; печінки – 80% [1, с. 2]. Враховуючи таку потребу в трансплантації органів та тканин людини, можна сказати, що існують країни, які є донорами для надання своїх органів для незаконної трансплантації. Здебільшого це країни, які мають низький рівень життя, а також ті, в яких належним чином не контролюється незаконна трансплантація органів та тканин людини. До таких країн слід віднести: Молдову, Україну, Румунію.

За даними Департаменту боротьби зі злочинами пов'язаними з торгівлею людьми у 2017 році поліцейські виявили 346 злочинів у сфері торгівлі людьми, зокрема викрито та затримано 16 членів організованих злочинних груп [2].

Спостерігається значний приріст корупції в даній сфері, оскільки кількість осіб, що потребують трансплантації з кожним роком зростає, а питання щодо збільшення фахівців та можливостей зменшується. Основні види корупції в даній сфері полягають у наданні хабарів, для того щоб зайняти першочергове місце при трансплантації органів; в незаконному вимаганні лікарями неправомірної вигоди у зв'язку з проведенням трансплантації органів; зміни місця черги; порушенням законодавства, щодо осіб, які можуть бути донорами; наданням патологоанатомом органів померлої особи для трансплантації.

Обіг грошей в даній сфері складає від 20 тис. дол. США до 50 тис. дол. США за проведення операції лікарем – трансплантологом. Щодо цінової політики органів людини на «чорному ринку», то в середньому нирку можна придбати до 80 тис. дол. США; серце – 120 тис. дол.; печінку – близько 100 тис. дол. США [4].

Також, було виявлено такий спосіб незаконної діяльності в сфері трансплантології як схема фіктивного одруження з іноземцем.

Особа, матиме право отримати від близького родича органи за його згодою та провести операцію. Досить часто, виникає питання з приводу того, чому іноземці приїжджають саме в Україну для трансплантації органів та відповідь одна, Україна є однією з найбільш корумпованих країн в даній сфері. За щорічними даними Міжнародної організації, щодо індексу сприйняття корупції Україна

посідає 120 місце та отримує 32 бали з 100 можливих [3].

Проаналізувавши, корупцію в сфері незаконної пересадки органів та тканин людини, варто зазначити, що необхідно посилити контроль за медичними установами, які здійснюють трансплантацію органів та тканин людини; вдосконалити механізм взаємодії правоохоронних органів, міграційного та прикордонного контролю; розробити єдину систему, яка буде здійснювати облік в сфері трансплантології.

Слід, зазначити, що правоохоронним органами важко боротись з незаконною пересадкою органів та тканин людини, оскільки співробітники поліції не мають достатніх знань в даній галузі.

Однією з найбільш ефективних протидій корупції в даній сфері, можна вважати легалізацію пересадки органів та тканин особам, які цього потребують. Варто змінити законодавство в цій сфері та внести зміни, щодо осіб, яким може здійснюватись трансплантація. Тобто, щоб трансплантація органів могла здійснюватись не тільки близьким особам, але й особам, які укладуть контракт з донором.

Список використаної літератури:

1. Оборот органів, тканей и клеток и торговля людьми с целью извлечения органов. Совместное исследование Совета Европы и Организации Объединенных Наций (Генеральный директорат Совета Европы по правам человека и правовым вопросам, 2009 год) – С. 17.
2. Експрес дані Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, 2017 рік. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/11653_Protidiya_torgivli_lyudmi_vid_vikritya_verbuvalnikiv_narkokurtiv_do_zatrimannya_OZN_FOTO_INFOGRAFIKA.
3. Дані, щодо стану корупції в Україні. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Індекс_сприйняття_корупції.
4. Офіційний сайт Уніан. URL: <https://www.unian.ua/society/10339974-80-tisyach-za-nirku-i-fiktivni-shlyubi-z-inozemcyami-zhumalisti-z-yasovali-yak-pracyuye-chorniy-rinok-transplantologiji-v-ukrajini-video.html>.
5. Головкін Б. М. Торговля органами людини: українські реалії / Б.М. Головкін // Журнал східноєвропейського права. – 2016. №27. – С. 22-26.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції
з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2019

Редакційна колегія:
д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман;
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
зав. лабораторії Ю. Г. Бойко

Протидія організованій злочинності і корупції : матеріали XIX Все-
П83 укр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих
вчених (м. Харків, 2 груд. 2019 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Го-
ловкіна. – Харків : Право, 2019. – 232 с.

ISBN 978-966-937-837-8

ISBN 978-966-937-837-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019
© НДІ вивчення проблем злочинності іме-
ні академіка В. В. Сташиса Національної
академії правових наук України, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

Наукове видання

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 28.11.2019.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16,92. Ум. друк. арк. 13,49. Вид. № 2348.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Т. В.
Тел. (057) 717-28-80